

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis
Spiritualis Industriis

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066367

Industria V. Actiones nostræ Intentione plurium particularium virtutum,
affectibusque & actibus earum, in ratione meriti &c. fæcundandæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45372

INDUSTRIA V.

Actiones nostrae Intentione plurium particularium virtutum, affectibusque & actionibus earum, in ratione meriti &c. fecundanda

32.

Non hæc sola, quam modò exposui, ratio est, actiones nostras ad varios fines extendendi, atque per hanc extensionem seu applicationem fecundandi. Sunt aliæ præterea, quibus hîc unam afferimus. Est autem hæc, ut unicuique actioni nostræ, plurium diversarum virtutum motiva apponamus, & ex iis actionem illam exerceamus, ac quod idem est, unam actionem, plurium virtutum actionem esse faciamus. Et hoc enim etiam in nostris actionibus boni est, ut una possit plurium virtutum bonitatem atque honestatem in se complecti, dummodo ad eas virtutes intentione operantis referantur. Substantia igitur Industriæ præsentis in eo est; cum aliquod opus facimus (internum aut externum) faciamus illud ex motivo & intentione plurium, immo quantum fieri commode potest, plurimarum virtutum, dummodo supernaturalium, quales in hominibus justis habitualiter esse certum est. Sed habitus illos oportet in actum educi, ut non solum faciant nos simpliciter posse, per modum potentiæ, sed etiam facilitatem nobis conferant operandi, ex actuum frequentatione partam. Pro cuius intellectione breviter

33.

Observandum est, I. Naturales virtutes fines etsi honestos, nihil ad meritum, gratiam gloriamque conferre homini. Unde actus natura-

rales naturalium virtutum peccata quidem dici non possunt, inter merita tamen computari non possunt, quia ad finem supernaturalem proportionata non sunt: cum media fini oporteat proportionari ac ejusdem ordinis esse. Observandum 2. **Habitus virtutum in nobis duplices esse posse, Naturales ac Supernaturales: seu, quod idem est, acquisitos per actuum frequentationem, & infusos cum primâ gratiâ sanctificante.** Observandum 3. **Habitus naturales ab supernaturalibus in hoc inter alia differre, quod naturales adveniant potentiæ post actus, & acquirantur per actus frequentatos: unde potentiam complent ac perficiunt in eo, ut quod sine habitibus simpliciter tantum potuit, cum habitibus facile possit operari: Supernaturales verò non tam potentiæ adveniant, eamvè compleant, quàm potius potentiam suppleant ejusque vicem occupent. Unde non dant facilitatem operandi, sed tantum possibilitatem seu potentiam: neque ex actibus generantur, sed actus præcedunt, ante quos infunduntur. Unde fit, ut possit in homine esse habitus alicujus virtutis supernaturalis valde magnus & intensus, & tamen esse difficultas in eodem homine ad exercendos actus illius Virtutis. Quod videre est in recen- ter conversis per pænitentiam, qui etsi in gratiâ sint, etsi omnium virtutum habeant infusos cum Gratiâ habitus, tamen habent difficultatem in exercendis actibus virtutum, facilitatem verò & propensionem ad actus vitiorum.**

34.

35.

36.

Ex quo consurgit illud etiam discrimen aliud, inter naturales & supernaturales habitus: quòd cum habitibus naturalibus virtutum per actus ac-

quisitarum, non possint stare simul habitus oppositorum vitiorum, cum habitibus verò supernaturalibus virtutum, possint stare habitus vitiorum virtutibus illis oppositorum: unde accidit illud quod modò dixi, ut recenter conversi, v. g. ebriosi, etsi habeant in se habitum Temperantiae ac sobrietatis, tamen post conversionem recentem, sentiunt difficultatem in abstinendo ab ebrietate, facilitatem verò & pronitatem ad inebriandum. Hoc enim non accidit aliunde, nisi quia habitus illi simul stant, sobrietatis & ebrietatis. Stant autem, quia ille est tantum per modum simplicis potentiae ad sobrietatem, iste autem per modum facilitantis potentiam ad ebrietatem. Eapropter qui habet habitus supernaturales, esto plurimos, esto in gradibus intensis, iste non hoc ipso habet facilitatem operandi seu exercendi actus illorum habituum: quin potius frequenter habet difficultatem magnam in eis exercendis. Oportet ergo, ut istos suos habitus supernaturales ac infusos, in se quodammodo compleat & perficiat actuum competentium exercitio, quò fiat, ut jam illis habitibus supernaturalibus adveniat facilitatio quaedam, ut per eos, non solum possit operari ut ante, sed etiam facile possit actus exercere, atque etiam cum voluptate, lætitiâ, & quasi conaturaliter. Ad quem statum quando à nobis in nobis deducuntur habitus supernaturales; tum efficiuntur perfecti, & nos etiam faciunt perfectos.

37.

Ex quo colligere est. Primò, quàm sit necessarium Virtutum infusarum exercitium actuale, sine quo, virtutum habitus, sunt in nobis prope ac si non essent.

2. Multos in nobis quandoque esse habitus, & qui

& quidem intensos, quos tamen ita habemus, ac si non haberemus, eorum actus nunquam exercemus: nunquam autem exercendo, steriles ac otiosos, & magnâ sui parte quasi imperfectos in nobis relinquimus.

3. Quàm sit necessarium à nobis, in nobis, particularium virtutum per actus unicuique Virtuti proprios exercitium. Quod cum sit valdè laboriosum ac propemodum immensum; inde efficitur, ut unum ex his faciat homo virtutum & perfectionis studiosus: vel ut singularium virtutum actus frequenter eliciat, sicque facilitatem ac perfectionem earum acquirat, & hoc dixi laboriosum esse: vel ut singulas virtutes habens (etiam scripto) collectas, eas certas in classes seu partes dividat, & unicuique classi tempus, quo exerceat, & actus, quibus exerceat, & occasiones in quibus exerceat illas virtutes, in seseque nunc has nunc illas perficiat: vel ut plures virtutes simul, ac distinctè in uno eodemque actu exerceat, quod potest duobus modis fieri: vel solâ intentione Voluntatis & directione actûs in finem & motivum plurium virtutum distinctarum, nullos interea exercendo proprios illarum virtutum actus. ut v. g. quando dico. Volo orare, ex spe in Deum & Charitate, ex obedientiâ, patientiâ, humilitate, Religione, Timore Dei, non eliciendo interim actum explicitum Charitatis, neque affectum aut actum Obedientiæ, neque Humiliationis mei &c. sed tantùm solam orandi actionem ad omnes illas virtutes dirigendo: Atque hic modus est bonus, de eoque præsens Industria procedit: vel certè non solâ intentione virtutum plurium expressarum, sed etiam præte-

rea cum quodam exercitio explicito affectuum, & actuum illis singulis virtutibus priorum. Ut si v. g. dicam, Volo orare ex spe in Deum, à quo omnia spero, ex charitate; quâ diligo nunc Deum super omnia, ex obedientia, quam Deo præsto & superioribus omnibus propter Deum; ex patientiâ, quâ grato animo accipio adversa omnia, quæ Deo placuerit, & placet, me perpeti; ex humilitate, quia ita vilis & mihi ad nihilum sufficiens sum, ut Dei gratiâ egeam in omnibus. &c. atque hic modus est etiam bonus, & priore perfectior, licet fortè laboriosior: quanquam in exercitatis hic labor vix ullus est, & potest brevissima affectûs cuilibet virtuti proprii elicitione perfici; & deinde si semel in die expressim fiat, ad unam actionem vel ad omnes in genere & communi, potest brevissimâ rati habitatione sapius, in diem repeti, sine labore ad singulas quasque graviores actiones; servatis præsertim his, quæ Industriâ 3. supra notavimus.

Itaque ex tribus prædictis modis, actus particularium virtutum exercendi, Primus, ut dixi, est laboriosus: secundus satis commodus, est, deque illo alibi dicitur: Tertius, qui bifariam divisus est, est etiam commodus, & hac Industriâ præcipuè commendatur.

38.

Colligi autem ex prædictis 4. potest, hactenus actûs ad intentionem plurium simul particularium virtutum applicatione, duo commoda advenire homini spirituali. 1. Amplificationem meritorum per unum quemlibet sic exercitum: seu, sic pluribus virtutibus imbutum & ornatum actum, tot enim sunt merita, quot virtutes intentæ. 2. Exercitationem actuum, & per actus

G. B. 1. c.
 1. 1. 1.
 Oper.
 Tom: I
 N: V
 56

actus Habituum infusorum; quâ exercitatione fiet, ut non magno, immo compendioso labore, singulæ particulares virtutes propriis actibus exerceantur, & facilitate illâ quâ alioqui ex se carent, & est habitus omnino necessarius, imbuantur, sicque homo, perfectas virtutes possideat, & perfectus ipse sit: qui est scopus totius laboris spiritualis, immo totius Evangelii & Scripturæ: nihil enim nobis præscribitur aliud, nisi, *Estote Perfecti, Esto Perfectus*; Perfectus autem ille est, qui omnes virtutes habet, non in habitu infuso tantum, (quia sic haberi omnes virtutes ab imperfectissimis Justis possunt,) sed in habitu actibus exercitato & completo: ita, ut per eos homo bene atque studiosè non possit tantum operari, sed etiam faciliè possit; delectabiliter possit, conaturaliter quasi possit: malè autem non nisi ægrè, non nisi difficulter possit. In eo statu virtutes esse, hoc demum est eas perfectas esse: in eo statu virtutes habere, & consequenter hoc demum est perfectum esse.

Dixerit aliquis apud Magistros Perfectionis, quatuor genera Intentionum assignari. Unum est cum aliquo opere intendimus executionem mandati Divini, seu mandatorum. Secundum, cum aliquo opere intendimus virtutem aliquam exercere non præceptam, supposita tamen obedientiâ mandatorum (hæc enim includi debet ubique) Tertium, cum aliquo opere intendimus plures virtutes in specie exercere. Quartum, cum purum, solum, nudum, Divinæ Voluntatis beneplacitum in actione intuemur, & aliud nihil quærimus. Ex qua doctrinâ apparet, documentum hac Industriâ traditum, pertinere

C 5

ad

ad tertium harum Intentionum genus, consequenter esse imperfectius quarto genere, proinde minus facundum & meritorium.

Ad quod Respondeo. In hac Industriâ, & in dictis de illâ, mihi propositum non fuisse, assignare aut perfectissimum Intentionum genus, aut modum operandi maximè meritorium, & ad animam ditandam facundissimum: itaque nihil hac objectione derogari, his quæ dicta sunt à nobis. Quia tamen id hoc loco disputandum se obtulit, quod alioqui alibi etiam disputari debuisset; pauca de hac re addo.

40.

Ex quatuor Intentionum generibus. Primum esse omnino necessarium, sed imperfectissimum. 2. Perfectius priore, supponere tamen primum. 3. Perfectius utroque sed item supponere primum. 4. Perfectius omnibus & in se continere non tantum primum, sed & alia duo. Conformitas enim cum Dei Voluntate in omnibus, est omnis virtus, est omnis perfectio, est omnis charitas, est omnis cum Deo amicitia, est, absque verbo error, propemodum ipsa Sanctificans Gratia. quod eo sensu loquor, quo Theologi non postremæ notæ, charitatem à Gratiâ non discernunt vel vix discernunt. Itaque ejus Intentio, est omnium Virtutum intentio, ejus possessio, omnium est possessio; ejus perfectio, est omnium perfectio. In tantum enim quælibet virtus est Virtus, & in tantum cujuslibet Virtutis actus est Virtutis actus, immo in tantum est licitus actus, in quantum est Dei Voluntati conformis. Tolle conformitatem, actus virtutis non est virtutis sed vitii, nec virtus, est virtus, sed vitium. Hanc igitur intendere & tenere in actionibus no-

stris,

aris, est omnium virtutum perfectionem intendere & tenere.

Sed hîc advertenda sunt duo. Primum, Conformitatem cum Dei Voluntate, aliam esse inchoatam, aliam perfectam: (perfectam autem voco, pro gradu & statu hujus vitæ, nam alioqui conformitas perfecta simpliciter, non est hujus vitæ, neque hîc obtineri potest, sed tandem in Patriâ obtinebitur) imperfecta & inchoata Conformitas, habet aliquod discrimen suum in aliis virtutibus: & iis indiget, & intentio illius cum aliarum intentione stare potest.

Perfecta Conformitas, qualis esse hujus vitæ potest, etiam suo modo taliter se habet cum aliis virtutibus, ut Inchoata, plus tamen vel minus, pro sui majori aut minori perfectione: alioqui illa, naturâ suâ est quasi omnis virtus, atque omnium virtutum vicem supplet, est earum fructus, nucleus, & earum perfectionem ab iis labore longo quæsitam, illa ut suam habet, suam facit, Virtutes verò illi ut famulæ obsequentissimæ, Dominatrici, Heræ, obsequuntur. quò si Epicurus respicere potuisset, qui Virtutes Voluptatis ancillas, & ejus throno assistentes dixit, nihil extra propositum dixisset, nihil extra veritatem. In veritate namque, Conformitas & Unio cum Dei Voluntate, Voluptas est, & pax, & fruitio summi boni secunda, & pro statu hujus alteriusvè vitæ imperturbata. Cui virtutes omnes, & omnis singularum perfectio militat, ex earumque perfectione illa resultat; ut verissimè justissimeque suprâ dixerim, quòd hanc Conformitatem in actionibus intendere & tenere, sit omnium Virtutum perfectionem (non tantum

41.

tantum virtutes ipsas qualescunque) intendere ac tenere. Quia tamen hæc Conformitas quamlibet perfecta sit, tamen in hac vitâ imperfectionem semper habet, ideò etiam semper exercitio aliarum virtutum opus nos habemus, tum ut virtutes ipsas perficiamus, tum ut conformitati illi cum Voluntate divinâ, nos magis ac magis idoneos reddamus. Ex hac autem confurgit secundum, quod observandum esse dicebam, nempe suppositâ hac perfectâ imperfectione, vel imperfectâ perfectione Conformitatis cum DEI voluntate in nobis pro hoc vitæ statu dari posse.

42.

Quintum Genus intentionum (quod si non coincidit cum 4. perfectius erit illo) in eo situm, ut complectatur omnia quatuor supra dicta, addatque illis hanc complexionem, & quandam subordinationem: & trium primorum generum ad quartum, & quarti ad se ipsum; ita, ut fiat aliquod opus tum ex motivo implendi imperii præceptique divini, tum ex particularium aliarum virtutum non unius tantum, sed etiam plurium intuitu: qui uterque intuitus tam implendi præcepti, quàm exercendi alias virtutes, subordinetur conformitati nostræ Voluntatis cum divinâ, & fiant illi intuitus propterea, quia id Deo placet, Deusque vult; & rursus ista ipsa subordinatio ad Dei Voluntatem, fiat propter eandem ipsam Dei Voluntatem, ut sic faciamus Dei Voluntatem ad Dei Voluntatem, prout alicubi loquitur S. Bernardus, atque Deo secundum Deum vivere, servire, & placere valeamus, prout alicubi orat Ecclesia. Ex quo sequetur, nihil omnino defuturum isti intentioni quinti generis

generis, ad plenam, quæ in hac vitâ cogitari, & actionibus nostris à nobis attribui potest, perfectionem ac sublimitatem.

Volueram hujus Industriæ explicationem paucioribus, quàm priores prosequi, sed præter spem, longiùs etiam quam præcedentes, processit oratio. Puto tamen nihil præter propositum ac nihil absque utilitate dictum esse hæcenus. Superest ut Industriæ hujus paradigma aliquod praximque proponamus.

Dignissime Deus, volo ab hoc tempore deinceps omnia facere eo motivo, eoque modo, quo tu vis, & quia tu vis illa fieri à te & à me propter omnium mandatorum, consiliorum & beneplacitorum tuorum impletionem, propter virtutum omnium Theologicarum & Moralium, supernaturalium, donorumque & fructuum Spiritus Sancti in omni congruo mihi gradu assécutionem, exercitationem, incrementum, propter Gratia Gloriamque tuæ in me confirmationem, propter Instituti mei perfectam impletionem, propter totius mundi auxilium, propter omnium Sanctorum, omnium Angelorum, Preiosissimæ Parentis, JESU Christi, Tuum verò Sanctissima Trinitas DEUS, imprimis honorem & imitationem; super omnia verò, propter omnimodam Tui gustus recreationem, Adorandæ Voluntatis executionem, Summæ Bonitatis dilectionem, eminentissimæ Dignitatis exaltationem, mei denique universalem annihilationem, quia hæc est Voluntas dignitatis Tuæ, & dignitas Voluntatis Tuæ. Amen.

In hoc paradiamate: observa Primò. Illud omni Actioni etiam totius vitæ accommodatum esse: posse tamen facillè actioni particulari accommodari. Factum verò id ideo, ut unum omni-

bus

43.

44.

bus servire possit & laborare necesse non sit in novis excogitandis. Præterea, ut si semel vel iterum tertiove in diem fiat, aliis vicibus, non sit etiam praxim opus repetere ad opera singula, sed tantum ad hæc semel iterumve recitata, mens se possit revocare, & ea etiam in præsentia rata habere. Quomodo à Patre nostro Jacobo Layneslegimus solitam fuisse quotidie Renovationem votorum, in Sanctissimo Sacrificio, tribus verbis perfici: Placet quod promisi. Sic enim & nos dicere per respectum ad paradigma positum possumus, Placet quod intendi, vel: quæ intendi, rata habeo.

45.

Observa 2. omnes hoc paradigmate Virtutes, sed genericè tantum non in specie, ne longum esset, facile erit cuivis, earum nomina interserere, quarum præcipuè motiva & actus cupiet exercitos: sicut etiam facile erit, eosdem actus, vel affectus exercere saltem mente.

Observa 3. In hoc paradigmate perstringi omne genus Voluntatis Divinæ, & præcipientis, & suadentis, & simpliciter arbitrariè volentis, hoc est Voluntatis Signi & Beneplaciti.

Observa 4. Inferi etiam huic paradigmati quædam eorum, quæ Industriâ præcedenti sunt commendata, ut advertas utramque hanc Industriam, immò & plures alias, conjungi posse ad unam actionem perficiendam, dummodo longitudo, fastidium, fatigatio vitetur; quod prudentiæ ac discretionis erit, quam semper præ oculis haberi cupio ab his, qui hæc servare volent; sicut etiam obedientiam, consilium Patrum ducuntque Spiritualium suorum, Caritatem, Necessitatem: Hæc enim oportet & incumbit servare ac

facere;

facere; illa autem, si poterunt non omitti, non omittere.

Fructus hujus Industriæ quis sit futurus utenti, jam satis ex dictis patuit: morari me & repetere nihil est opus.

INDUSTRIA VI.

Uſus Potentiarum tam animæ quam Corporis, quibus plurimis uti ſolemus in aliquâ unâ actione vel occupatione, DEO explicite offerendus.

46.

Non absque profundo Providentiæ suæ consilio Deus nos homines condidit compositos ex Animâ & Corpore: iterumque animas nostras multis potentiis, corpora multis partibus & membris, animæque ad operandum multiplicibus instrumentis, non absque providâ mentis suæ ratione constare voluit. Fecit hoc inter alias causas etiam ob istam, ut ex hac multitudine partium, organorum, potentiarum, actuum, confurgeret in nobis multiplex etiam & mirabilis laudum divinarum harmonia, multiplex simplicissimæ illius ac æternæ ejus naturæ potentiaque operatricis, ac primæ causæ, nec non aliarum perfectionum ejus representatio, multiplex merendi ratio, multiplex Virtutum exercitatio. Cui enim dubium, quia hæc omnia prædicta ex hac multiplicitate potentiarum atque consequenter actuum confurgant? Et quamvis hoc apud multos sit extra considerationem & advertentiam; quamvis apud plures etiam sit extra usum debitum & honestum; non ideò